

(Αἰν. Μάδυτ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.): "Οἶδες ἓνα παιδί εἶναι κακά, τὸ ποτίζουσε ἀπονιψίδα γὰρ νὰ γένη καλὰ Μάν.

ἀπονίψιμον τό, ἀμάρτ. ἀπονίψιμον Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπονίβω.

Ἀπόνιμμα 2, δ ἰδ.

ἀπονιψούδι τό, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἀπόνιψι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦδι.

Ἀπόνιμμα 1, δ ἰδ.

ἀπονοημένος ἐπίθ. Πελοπν. (Κορινθ. κ.ά.) ἀποηνομένος Πελοπν. (Βυτίν.) ἀποηνομένος Πελοπν. (Κλουτσίνοχ.)

Ἐκ τῆς ἀρχ. μετοχ. ἀπονενοημένος τοῦ ρ. ἀπονοοῦμαι. Ὁ τύπ. ἀποηνομένος κατὰ μετάθεσιν τοῦ φθόγγου η ἀσυνιζήτως ἐκφερομένου.

Ἀφρων, ἀνόητος, μωρὸς ἐνθ' ἄν.: *Τί κάθεσ' ἔτοι ἀποηνομένος; Κλουτσίνοχ. Γὰρ δὲς τὴν κατάντια του, γυρίζει σὺν ἀπονοημένος Κορινθ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Δημοσθ. 1063,7 «εὐ οἶδ' ὅτι οὐδεὶς οὕτω τολμηρὸς ἔσται οὐδ' ἀπονενοημένος ἄνθρωπος». Συνών. ἀπονήρευτος 2.*

ἀπονοιάζομαι ἀμάρτ. ἀπηνοιάζομαι Πελοπν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀπόνοια.

Χάνω τὸν νοῦν μου, ζαλίζομαι: *Τοῦ κοπάνισα μὴ μὲ τὴν πέτρα κι ἀπηνοιάστηκε.*

ἀπονοικοκύρις ὁ, Ἰων. (Κρήν.) Χίος Ἠλ. ἀπονοικοκυρὰ Ἰων. (Κρήν.) Πόντ. (Οἶν.) Χίος ἀπονύκουσαρὰ Λέσβ. (Πάμφιλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. νοικοκύρις.

1) Ὁ μὴ καλὸς νοικοκύρις ὁ ὁποῖος δὲν τηρεῖ οἰκονομίαν καὶ τάξιν ἐν τῷ οἴκῳ του ἐνθ' ἄν.: *Τὰ παιδιὰ σὲ κάνουνε ἀπονοικοκύρι Κρήν. Ναικα ἀπονύκουσαρὰ Πάμφιλ.*

2) Ὁ πρῶην νοικοκύρις, ὁ μὴ ὢν πλέον κύριος, κτήτωρ τινος Χίος: *Ἀπονοικοκύρι θὰ μὲ κάμης; (θὰ μὲ ἀποξενώσης ἀπὸ τὸ κτήμά μου;)*

ἀπονοικοκυροσύνη ἡ, Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπονοικοκύρις καὶ τῆς καταλ. -οσύνη.

Ἐλλειψις νοικοκυροσύνης, ἔλλειψις τάξεως καὶ οἰκονομίας ἐν τῷ οἴκῳ.

ἀπονωιώθω ΓΨυχάρ. Ὀνειρ. Γιαννίρ. 453

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. νοιώθω.

Ἐννοῶ καλῶς, ἀντιλαμβάνομαι: *Τὰ βάσανά της τ' ἀπονωιώθες ἀπὸ τὰ τραγούδια.*

ἀπονος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀπονους βόρ. ἰδιώμ. Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀπονε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπονος.

1) Ὁ μὴ πονῶν, ὁ μὴ λυπούμενος, ἀνάληγτος, ἀσπλαγχνος, ἀστοργος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: *Ἀπονος ἄνθρωπος - ἀδερφὸς - πατέρας κττ. Ἀπονη ἀδερφή - γυναῖκα - μάνα - ψυχὴ κττ. Ἀπονο παιδί κοιν. Ἀπονον καρδίαν ἔδει Κερασ. Ντ' ἀπονος εἶσαι! λιθάρ' καρδίαν εἶς! (ἔχεις) Χαλδ. || Ἀσμ.*

Εἶσαι σκληρὴ καὶ ἀπονη, κρῖμα 'ς τὴν ὁμορφιά σου, σὲ τέθειο ὁμορφο κορμὶ νὰ βρίσκει' ἡ καρδιά σου

Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπόνετος 1. 2) Ὁ μὴ προξενῶν πόνον, ἄλγος Πόντ. (Κερασ.): *Ἀπονον πρέσμαν. Συνών. ἀπόνετος 2.*

ἀπονότι τό, Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. νότος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀποβόρι.

Ὁ ἀπὸ νότου πνέων ἄνεμος.

ἀπονοτίζω Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. νοτίζω.

Κατὰ γ' ἐνικ. πρόσωπ., πνέει ἄνεμος ἀπὸ νότου.

ἀπονοῦμαι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπονος. Πβ. καὶ τὸ παρ' Ἡσυχ. ἀπονεῖν ἐν λ. ἀωδυνεῖν. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Δ 715 (ἐκδ. ΣΞανθοῦ.)

Εἶμαι ἀπονος, μνησικακῶ κατὰ τινος, μισῶ τινα: *Ἐγὼ τ' ἀπονοῦμαι, γιὰτὶ μοῦ 'χει μεγάλο ζαράρι καωμένο (ζαράρι = βλάβη). Ἀπονοῦμαι σου, ὅ,τι νὰ σὲ πιάσω, δὰ βγάλω λουρίδες ἀπὸ τὴ ράχι σου. Μὰ γιάδα μ' ἀπονᾶσαι; εἶδα σοῦ 'καμα; Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. ἐνθ' ἄν. «'ς τὸ ριζικὸν ἐμάχετο, τῇ μοῖρας ἀπονᾶται».*

ἀπονοῦς ἐπίρρ. ΣΖαμπελ. Ἀσμ. δημοτ. 723

Ἐκ τῆς φρ. ἀπό νοῦ.

Μετὰ γεν. τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας, ἐξ ἀντιλήψεώς μου, αὐτομάτως, ἀμέσως: Ἀσμ.

Ὁ μαῦρός μου χλιμίντρισε, ράισε τὸ σπαθὶ μου, κ' ἐγ' ἀπονοῦς μου τὸ 'νοιῶσα, παντρεύουν τὴν καλὴ μου.

ἀπονοψυχιά ἡ, ἐνιαχ. ἀπονουψ'χιά Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπονόψυχος.

Ἐλλειψις συμπαθείας, εὐσπλαγχνίας, ἀσπλαγχνίας, ἀναλγησία, σκληρότης: *Τοῦ χειρότιο' ἀπ' ὅλα τὰ πράματα εἶναι ἡ ἀχαρ'στιά κ' ἡ ἀπονουψ'χιά Σαμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπονιά.*

ἀπονόψυχος ἐπίθ. ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπονος καὶ τοῦ οὐσ. ψυχή.

Ὁ μὴ συμπαθῶν, ἀσπλαγχνος, ἀνάληγτος, σκληρὸς ἐνιαχ.: *Ἐσὺ δὲ δοנוψυχᾶσαι κάνεί, εἰς' ἀπονόψυχος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπόνετος 1.*

ἀποντηρειέμαι Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ντηρειέμαι, δι' ὃ ἰδ. ἐν τηρῶ.

Διστάζω, συστέλλομαι, ἐντρέπομαι πολὺ: *Ντηρειέμαι κι ἀποντηρειέμαι νὰ τὸν ἰδῶ.*

ἀποντροπιάζω ἀμάρτ. ἀπεντροπάζω Πόντ. (Κερασ.)

Μέσ. ἀπεντροπᾶσκουμαι Πόντ. (Χαλδ.) ἀπεντροπᾶγουμαι Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. ντροπιάζω.

1) Κάμνω τινὰ νὰ μὴ αἰσχυνηθῇ, διαφυλάττω τινὰ ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς αἰσχύνης Πόντ. (Κερασ.): *Ὁσήμερον εἶχαμ' ἀφόραχα ξένον 'ς σὸ τραπέζιν ἐμονν' ἄς ἐν' καλὰ ὃ δεῖνα ποῦ ἐπεντροπᾶξε με (δηλονότι ἀποστείλας μοι τὰ ἀναγκαῖα ἐδέσματα). 2) Μέσ. ἀποβάλλω τὴν ἐντροπήν, τὸν δισταγμὸν, ἀναλαμβάνω θάρρος, ἀποτολμῶ Πόντ. (Χαλδ.): *Ἡ κόρ' ἐπεντροπᾶεν κ' εἶπεν ἄταν ἓναν ἄδκεμον λόγον. Συνών. ἀποδιαντρέπω 1, ἀποντροπίζω.**

ἀποντρόπιασμα τό, ἀμάρτ. ἀποντρόπᾶσμαν Πόντ.

(Κερασ. Χαλδ.) ἀποντρόπᾶγμαν Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποντροπιάζω.

Ἀποβολὴ τῆς ἐντροπῆς, τοῦ δισταγμοῦ, θάρρος. Συνών. ἀποντρόπισμαν.

ἀποντροπίζω Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.) ἀπεντροπίζω

Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. ντροπή.

Ἀποντροπιάζω 2, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπεντρόπ'σα κ' ἐφράλαφσα τον παράδες Κρώμν. || Ἀσμ.

Ἐναν κορ' τσόπον ἀγαπῶ σουμὰ 'ς τὴν γειτονίαν

κ' ἐντρέπομαι νὰ λέγ' ἄτεν, κορ' τσόπον ἀγαπῶ σε,

κι ἄτε 'πεντρόπ'σεν κ' εἶπε με, παιδόπον, ἀγαπῶ σε

Χαλδ.

